

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın Sağlık Bakanı Sayın Recep Akdağ tarafından yazılı olarak cevaplandırılmasını saygılarımla arz ederim.

Dr. Mehmet GÖKER
Burdur Milletvekili

5947 Sayılı Üniversite ve Sağlık Personelinin Tam Gün Çalışmasına ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanunun 9 uncu Maddesi ile 3153 Sayılı Radyoloji, Radyom ve Elektrikle Tedavi ve Diğer Fizyoterapi Müesseseleri Hakkında Kanun'a madde eklenmiştir. Söz konusu maddede "İyonlaştırıcı radyasyonla teşhis, tedavi ve araştırmanın yapıldığı yerler ile bu iş veya işlemlerde çalışan personelin haftalık çalışma süresi 35 saattir. Bu süre içerisinde, Sağlık Bakanlığınca çıkarılacak yönetmelikte belirtilen radyasyon dozu limitleri de ayrıca dikkate alınır. Doz limitlerinin aşılmaması için alınması gereken tedbirler ile aşıldığı takdirde izinle geçirilecek süreler ve alınacak diğer tedbirler Sağlık Bakanlığınca çıkarılacak yönetmelikle belirlenir" hükmü yer almıştır.

Söz konusu değişiklik Avrupa Birliği ile entegrasyon gerekçesi ileri sürülerek hazırlanmış ve bu madde ile radyasyonla çalışanların haftalık çalışma süreleri 25 saatten 35 saate çıkarılmıştır. Radyasyon görevlilerinin günlük mesai sürelerinde "birim zamanda yapılan iş" önemsenmelidir. Avrupa ve OECD ülkelerinde bir radyoloji teknisyeni günlük mesai saatinde ortalama 20-25 hasta ve ortalama 50-60 ekspoşür (şutlama) yaparken ülkemizde ise bir teknisyen ortalama 75-80 hasta ve ortalama 250 ekspoşür (şutlama) yapmaktadır.

Yine Türkiye Atom Enerjisi Kurumunun 12/04/2011 tarihli ve 5010 sayılı Radyoloji Cihazları Lisansları konulu görüş yazısında da "Sağlık alanında kullanılan başlıca iyonlaştırıcı radyasyon kaynakları radyolojide tek tüplü röntgen, mobil tek tüplü röntgen, çift tüplü röntgen, c-kollu skopi, u-kollu skopi, o-kollu skopi, mamografi, anjiyografi, kemik yoğunluk ölçüm, bilgisayarlı tüm vücut tomografi, bilgisayarlı beyin tomografi, mikro tomografi, mikrofilm cihazları, panoramik cihazlar ile panoramik diş, periapikal diş, periapikal mobil diş, volümetrik diş tomografi cihazları, radyoterapide teleterapi, lineer hızlandırıcı, brakiterapi, x ışını tedavi, cyberknife, gama knife, simulator, CT simulator, kan ışınlama cihazları ve (prostat, göz vb) tedavi uygulamalarının yapıldığı ameliyathanelerde kullanılan kapalı radyoaktif kaynaklar; nükleer tıpta PET, PET/CT, SPECT, SPECT/CT cihazları ile 1-131 tedavi odaları ve RIA laboratuvarlarında kullanılan radyoaktif kaynaklardır. Diğer taraftan 5510 sayılı Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) ve (c) bentleri kapsamında çalışan röntgen teknisyenleri ile bu kapsamda çalışan diğer sigortalılar, Kanunun 40 ıncı maddesinin 11 inci bendinde de yer alan işyerlerinde ve işlerde geçen çalışma sürelerinin her 360 günü için 90 gün fiili hizmet süresi zammından yararlanması gerekirken yıllık izin, ücretsiz izin, ücretli izin, şua izni, sıhhi izin ve eğitim kurs süreleri düşülerek hesaplanmaktadır. Fiili hizmet süreleri 90 gün yerine 45 gün ile sınırlı kalmaktadır.

Radyasyonun başta kanser olmak üzere erken yaşlanma, kısırlık, büyüme ve gelişme geriliği, gelecek nesillerde görülebilecek sakatlıklar ve doğal yaşam süresinin kısalması gibi pek çok ciddi sağlık problemlerine neden olduğu bilinmektedir.

2018

Avrupa Sosyal Şartı Madde 2/4 te “Devletler içinde bulunulan tehlikeli ve sağlığa zararlı işlerdeki riski ortadan kaldırmayı ve bu risklerin henüz yeterince azaltılamadığı ya da kaldırılamadığı durumlarda bu işlerde çalışanlara ücretli ek izin verilmesini veya bunların çalışma saatlerinin azaltılmasını sağlamakla yükümlüdür” denilmektedir.

Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı 08/02/2013 tarihli ve 28553 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan Ağır Ve Tehlikeli İşler Yönetmeliğinin Yürürlükten Kaldırılmasına Dair Yönetmelik EK-1 de 94. sırada Radyoloji işleri ile radyum ve radyo aktif maddelerle ve radyasyon yayan her türlü cihazla (Çeşitli röntgen, manyetik rezonans ve benzeri elektronik cihazlar) çalışılan işleri ağır ve tehlikeli işler sınıfında sayarken, Sağlık Bakanlığı Türkiye Kamu Hastaneleri Kurumuna Bağlı Sağlık Tesislerinde Görevli Personele Ek Ödeme Yapılmasına Dair Yönetmeliğinde riskli birimler sıralanırken radyoloji, nükleer tıp gibi birimler kapsam dışı bırakılmıştır.

06/05/1939 tarih ve 4201 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan “Radyoloji, Radyom ve Elektrikle Tedavi Müesseseleri Hakkında Nizamname”nin 23 üncü Maddesi gereğince yıllık sağlık kontrollerimin yılda iki kez yapılması gerekmektedir. İlgili tüzüğün 23 üncü Maddesi “Röntgen ve radyom laboratuvarlarında çalışan bütün mütehassıs ve müstahdemlerin, senede iki defa kanları muayene edilerek küreyvatları sayılmak ve el vesair açık yerlerinin cildini muayene ettirmek mecburidir. Resmi müesseselerde bu muayenelerin icrası, o müesseselerin müdürleri tarafından takip olunur. Hususi müesseselerde, muayenelerin icra ettirilmemesinden sahipleri mesuldür. Bu muayenelerin neticeleri muntazam bir deftere kaydedilir. Bu muayeneler neticesinde görülecek arızalar iyi oluncaya kadar o kimsenin çalışmasına müsaade edilmez.” demektedir.

Bu bilgiler ışığında;

- 1- Ülkemizde yürürlükte olan ve uluslararası normların da üzerinde olduğu bilinen radyasyonla çalışan işlerde haftalık 35 saat olan sürenin fazla olduğunu düşünüyor musunuz?
- 2- Avrupa’da uygulanmakta olan günlük çekim sayısının sınırlandırılması gibi bir uygulamanın Türkiye’de de hayata geçirilmesine yönelik bir çalışma var mıdır?
- 3- Türkiye Atom Enerjisi Kurumu tarafından Radyoloji alanında çalışan ve radyasyon yayan cihazların ölçümü yapılmakta mıdır? Yapılmakta ise hangi sıklıkta yapılmaktadır?
- 4- Bakanlığınız kayıtlarında radyoloji çalışanı olup meslek hastalığından hayatını kaybedenler ile ilgili istatistik yapılmış mıdır? Yapılmışsa radyasyona maruz kalıp kanser olan ve hayatını kaybeden kaç kişi vardır?
- 5- Döner Sermaye Ek ödeme Yönetmeliğinde radyoloji, nükleer tıp, anjiyografi gibi radyasyon alanlarının da riskli birim kapsamına alınması ile ilgili Bakanlığınızca başlatılan herhangi bir çalışma var mıdır?
- 6- Radyoloji ile ilgili hiçbir eğitim almadığı halde özel ve kamu sağlık kurumlarında radyoloji ünitelerinde radyasyon uygulaması yapan, kendisini ve hastaların sağlığını riske atan diplomasız radyoloji teknisyenleri ile ilgili Bakanlığınızın bir araştırması var mıdır?

ms

- 7- Diğer sağlık çalışanları gibi radyoloji teknisyenlerinin beklentisi de radyoloji bölümünde lisans düzeyinde 4 yıllık eğitime geçilmesidir. Konuyla ilgili Bakanlığınızın bir çalışması var mıdır?
- 8- Radyoloji alışanlarının 06.05.1939 tarih ve 4201 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan ‘‘Radyoloji, Radyom ve Elektrikle Tedavi Müesseseleri Hakkında Nizamname’’sinin 23 nc Maddesi gereğince yıllık sağlık kontrolleri yılda iki kez yapılmakta mıdır? Yine 6331 sayılı İş Sağlığı ve Güvenliği Kanunu’nun 15 inci Maddesinin 4 üncü fıkrası gereği ‘‘Sağlık gözetiminden doğan maliyet ve bu gözetimden kaynaklı her türlü ek maliyet işverence karşılanır, çalışana yansıtılamaz.’’ denilmesine rağmen çalışanlardan kesinti yapılmakta mıdır? Yine maliyeti artırdığı gerekçesiyle çalışanlardan ileri tetkik (tiroid usg vb.) istenilmemekte midir? Ayrıca Radyasyon Güvenliği Yönetmeliğinin 71 inci Maddesinin e fıkrasında ‘‘Radyasyon görevlilerinin istifa, emeklilik ve sağlık gibi nedenlerle görevlerinden ayrılmalrı halinde, muayene sonucunda hekim tarafından gerekli görüldüğü takdirde radyasyon etkisi ile ortaya çıkabilecek durumların takibi veya tedavisine devam edilmesini sağlamak’’ denilmesine rağmen bu durumdaki radyasyon görevlilerinin takibi yapılmakta mıdır?
- 9- Ağız ve Diş Sağlığı Merkezi bünyesinde Röntgen Teknisyeni kadrosu ile görev yapmakta olan personelin görev yaptığı süreler için 5434 ve 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununu gereğince radyoloji çalışanlarının faydalanması gereken fiili hizmet süresi zammından yararlandırılmakta mıdır?
- 10- Türkiye’deki Radyoloji ekim cihazları (Röntgen, Bilgisayarlı Tomografi vb.) Avrupa Birliği ve OECD lkeleri standartlarında mıdır? ekim cihazlarının kaı dijitaldir? Hala 25- 30 yıllık röntgen çekim cihazı var mıdır? Bu ekim aletlerinin Türkiye Atom Kurumu tarafından kontrolü yapılmakta mıdır?
- 11- 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununa (Değişik: 17/4/2008-5754/68 md.) 5754 sayılı kanunun 68. maddesi eklenerek ‘5434 sayılı Kanuna İlişkin Geçiş Hükümleri’ başlıklı geçici 4. maddesi değiştirilmiştir. Bu geçici 4. Madde řu şekildedir ; ‘‘Bu Kanunun yürürlüğü girdiği tarihten önce iştirakçi olup, bu Kanunun yürürlüğü girdiği tarih itibarıyla bu Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (c) bendi kapsamına alınanların kesenek ve karşılıkları, fiili hizmet zammı ve itibari hizmet süresi karşılıkları ile %100 artış farkları hakkında 5434 sayılı Kanunun bu Kanunun yürürlüğü girmeden önceki hükümleri uyarınca işlem yapılır. (Değişik ikinci cümle: 31/7/2008-5797/3. madde.)’’ Bu kanuna istinaden 01/10/2008 tarihinden önce işe giren Radyoloji alışanlarının Fiili Hizmet Zammının 90 gün olarak yararlandırılması gerekmektedir. Fiili Hizmet Zammı Sresini 5434 sayılı kanunun 10. Kısım, madde 32 nin h) bendinde ‘‘ (Ek: 19/9/1972 - 1621/1 md.) Mesleği olan ve bu sebeple röntgen, radyum ve benzeri ve benzeri iyonizan radyasyonlarla bilfiil çalışan tabip, teknisyen, sağlık memuru, radyasyon fizikçisi ve teknisyeni ve iyonizan radyasyonla yine bilfiil çalışan bilumum personel ve yardımcıları Yukardaki fıkra kapsamına giren iştirakçilerin fiili hizmetlerine eklenecek müddet, 5434 sayılı Kanunun yürürlüğü girdiği tarihten sonra görevde bulunup da, o

278

zamandan beri iyonizan radyasyon laboratuvarlarında bilfiil çalışmış olanların emeklilik işlemlerinde uygulanır. Mesleği icabı röntgen, radyum ve benzeri iyonizan radyasyon laboratuvarlarında çalışanlara 1 yıl içinde uygulanacak FHZ süresi 3 ay olarak hesaplanmıştır.”

33 üncü maddesinde de en üst sınır olarak alınabilecek FHZ süresini 8 yıl olarak belirtilmiştir.

“MADDE 33– (Mülga: 31/5/2006-5510/106 md.)

(8/6/1949 tarihli ve 5434 sayılı Kanunun hükmüdür.)

32 nci maddede gösterilen vazifelere yıl başından sonra girenlerin fiili hizmet müddet zamları, girdikleri ay hariç olmak üzere, o yılın geri kalan ayları için ve yıl sonundan önce ayrılanların fiili hizmet müddeti zamları da, ayrıldıkları ay da dahil olmak üzere, yılın geçmiş ayları için hesaplanır. (Değişik: 8/7/1971 - 1425/4 md.) Fiili hizmet müddeti zamları, emeklilik muamelelerinde fiili hizmet sayılır. Bu zamların toplamı 8 yılı geçemez. Lokomotif makinist ve ateşçileri 8 yıl kaydına tabi değildir.” demesine rağmen 5510 sayılı kanunun geçici 4. maddesinin 8. Fıkrası gereği 5434 sayılı kanunun 32. maddesi ve 33. maddesine göre 1 Ekim 2008 tarihinden önce iştirakçi olan 4/C’ li radyoloji çalışanlarına 90 gün Fiili Hizmet Zammı ve 8 yıl Fiili Hizmet Zammı Süresi olarak uygulamayı düşünüyor musunuz?

12- Radyoloji çalışanlarının haftalık çalışma süresi 10 saat arttırılmış olmasına rağmen ücret politikası neden aynı kalmıştır?